

Вербовенко Ю.В.

Здобувач вищої освіти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Чопко К.І.

Здобувач вищої освіти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

kozachenko15@ukr.net

ФОРМУВАННЯ «ЄДИНОГО ПОГЛЯДУ» НА ІНФОРМАЦІЮ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Розглянуто основні причини проблем «єдиного погляду» на управлінську інформацію. Досліджено поняття «сховища даних» як підхід до вдосконалення управління підприємством.

Ключові слова: управлінська інформація, сховище даних, бізнес-процес.

Сучасні підходи до розуміння управлінської інформації як джерела необхідних та актуальних даних, що безпосередньо впливають на управлінські рішення керівників підприємств та стейкхолдерів окреслені науковцями різних галузей, зокрема психологами, економістами, фахівцями у сфері кібернетики та інші.

Визначення інформації характеризувало відомості, передані людьми усним, письмовим або іншим способом. Подальша еволюція поняття інформації показала, що інформація не має сенсу без зв'язку з метою її отримання чи обробки. Справжня інформація існує лише тоді, коли попередньо поставлена мета, прагнення до досягнення якої приводить до усвідомленого аналізу сигналів навколишнього середовища [1].

Проблеми щодо «єдиного погляду» на інформацію в управлінні підприємствами досліджувалися у працях таких фахівців, як Виханського О.С., Іванової В.В., Новак В.О., Наумова А.І., Николаєва Є.К., Шаховської Н.Б. та інших.

Нашою метою є аналіз та спроба узагальнити існуючі проблеми щодо «єдиного погляду» на інформацію в управлінській діяльності, що зустрічаються практично у будь-якому підприємстві. Зокрема, в інформаційних системах підприємства є вся інформація, що зберігається в різних транзакційних системах, базах даних і електронних таблицях, яка є необхідною для аналізу та здійснювати його неможливо. Зумовлена така проблема відмінностями в форматах даних, а також зберіганні цих самих даних. Аналітик перетворюючи аналітичні дані в корисну інформацію для управління бізнес-процесами повинен розуміти в яких джерелах розміщені данні, знати їх структуру та формат, усунути можливість дублювання даних в різних системах, а також передбачити логічні невідповідності різних джерел.

Не можливо, навіть у шаленому розвитку інформатизації управлінських процесах, виключити людський фактор, як одну з проблем аналітичної обробки інформації. Поєднання роботи двох спеціалістів, фахівця з інформаційних технологій та економіста не тільки вимагає істотних витрат часу, але і часто

призводить до ефекту «зіпсованого телефону». Економіст, як правило, просто не володіє знаннями програміста, що дозволить оперативно підготувати необхідну вибірку і відповісти на питання про те, яким чином були отримані ті чи інші цифри. Отже, фахівець з інформаційних технологій забезпечує необхідні запити до баз даних, економіст - намагається звести дані в єдиний аналітичний звіт, необхідний користувачам. Про те, щоб моделювати можливі ситуації, відстежувати вплив одних показників на інші, прогнозувати тенденції розвитку, проводити порівняльний аналіз і відображати різні зрізи даних, як правило, не йде і мови [1].

У 1980-і рр. згадані проблеми збору, обробки, узагальнення і зберігання управлінської інформації привели до ідеї централізованого зберігання даних, необхідних для подальшого аналізу. У роботі Шаховської Н.Б. зазначено, що всі вихідні дані повинні зберігатися в одному місці, в простій і зрозумілій (а значить, зручною для аналізу) структурі. Саме в цей період виник термін «сховище даних». З тих пір ідеї централізованого зберігання даних отримали значний розвиток, чому в чималому ступені сприяли зростання обчислювальних потужностей, нові мережеві архітектури та інтернет-технології [2].

Американський учений Білл Інмон зазначив, що сховища даних - це «предметно-орієнтовані, інтегровані, стабільні, що підтримують хронологію набори даних, що використовуються для підтримки прийняття управлінських рішень» [3].

Технологія створення «сховища даних» полягає у тому, що дані в сховищі потрапляють з оперативних (транзакційних) систем, а також із зовнішніх джерел. Можемо використати приклад з «матеріальними» сховищами підприємствами, зокрема: сховища даних передбачають такі операції: збір даних (надходження запасів на склад), зберігання даних (складське зберігання запасів), переміщення в вітрини даних (відвантаження запасів покупцю).

На думку Білла Інмона сховище даних приносить довгостроковий економічний ефект тоді, коли воно стає надійним механізмом доставки даних, суттєвих для аналізу і прийняття рішень. При цьому не слід забувати, що побудова сховища даних - досить складний проект і забезпечити його окупність в короткостроковій перспективі буває непросто [3].

Шаховська Н.Б. зазначає, що висока вартість проектів створення сховищ даних пояснюється насамперед необхідністю збору, перетворення і узагальнення даних з різних джерел. До поширених помилок авторка відносить недостатню увагу до якості даних, що зберігаються, а також превалювання технологічних міркувань над економічними [2].

Крім процесу формування інформаційних ресурсів необхідно виділити ще один досить важливий процес, а саме забезпечення інформацією. В.В.Іванова до основних вимог інформаційного забезпечення як процесу пропонує віднести своєчасність, релевантність, комплексність, рівність доступу, організаційну єдність за принципом «єдності точки доступу», оперативність циркуляції інформації (швидкий перехід від однієї структури до іншої) [4].

Наразі розроблено інформаційні продукти та інформаційно-комунікаційні технології, що в повній мірі дозволяють підвищити якість процесу забезпечення інформацією за рахунок створення електронних документів, прискорення руху, незважаючи на час та місцезнаходження користувача.

Таким чином, перетворення даних які мають різну структуру в єдину загальну інформацію, що забезпечить адекватне її сприйняття всіма зацікавленими користувачами для прийняття управлінських рішень, можна вважати однією з найактуальніших завдань.

У міру того, як ринок стає все більш конкурентним, сучасні підприємства швидше опановують нові технології управління, а отже виникає необхідність швидше реагувати на зміни в економічному просторі, що відбуваються.

Найбільших успіхів досягають ті керівники, хто почав використовувати сучасні інформаційні технології в аналізі бізнес-процесів та вже отримав відчутне конкурентну перевагу. Але важливо підкреслити, що успішне застосування управлінської інформації неможливо без «єдиного погляду» всіх користувачів та комплексного впровадження відповідних інструментів аналізу по всьому підприємству. Тільки в умовах, коли зібрана та проаналізована інформація повноцінно використовується усіма менеджерами, можна домогтися більш високого кінцевого результату діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент : навч. посібник / О. С. Виханський., А.И. Наумов. - М., 1998.
2. Білл Інмон Ефективний дизайн бази даних [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://www.b-eye-network.com/channels/1134/>
3. Шаховська Н. Б. Сховища та простори даних : монографія / Н. Б. Шаховська, В. В. Пасічник; Міністерство освіти і науки України, Національний університет “Львівська політехніка”. – Львів : Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2009. – 240 с.
4. Іванова В.В. Якісні аспекти інформаційного забезпечення економіки, заснованої на знаннях, інформаційними суб’єктами кластерів/ В. Іванова. -Економічний часопис-XXI. - №9-10. – 2011. –С.65-68.

YU. Verbovenko, K. Chopko. Formation of «one summary» on information in management enterprise.

Summary

The main causes of the problems of a “single view” on management information are considered. The concept of “data warehouse” as an approach to improving enterprise management is considered.

Key words: *management information, data warehouse, business processes.*

*Науковий керівник: Козаченко Л.А., канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна.*